

«...دعواهای ما دعوی نیست که برای خدا باشد ... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا می‌کنیم ... دعوی من و شما و همه کسانی که دعا می‌کنند همه برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

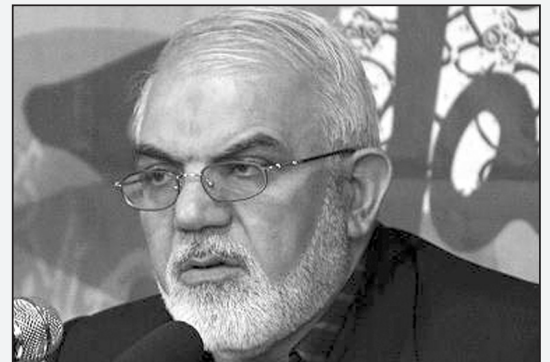
حجت الاسلام
والمسلمین نواب:
اگر امروز آیت الله
آصفی بود اختلافات
در عراق کمتر می‌شد

سال چهارم ◆ شماره ۳ ◆ شماره مسلسل ۱۵۹۳ ◆ نیمه اول اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ ◆ قیمت: ۵۰۰ تومان

پژوهشگر درد آشنا! محمد جواد صاحبی

سیدهادی خسروشاهی

اواخر سال ۹۷ بر سر در مسجد الغدیر قم، بنری نصب شده بود که هفتمین شب درگذشت برادر عزیز و ارجمند، پژوهشگر درد آشنا و نویسنده کوشا و پویا، محمدجواد صاحبی را نشان می‌داد. این حادثه برای من بسیار تأثر انگیز و غمبار بود؛ چون «صاحبی» مرد فضیلت و اخلاق و اعتدال و انصاف و نمونه‌ای از یک پرورش یافته در مکتب اسلام راستین بود و علقه دوستی و برادری بین ما سابقه چنددهه‌ای داشت.

محمدجواد صاحبی که در سال ۱۳۳۳ در شاهرود به دنیا آمده بود، پس از طی مراحل آموزش مقدمات ادبیات و علوم دینی در شاهرود و مشهد، سرانجام به سال ۱۳۵۷ در قم اسکان یافت و در حوزه علمیه، به فراگیری علوم حوزوی مشغول شد و پس از گذراندن مرحله عالی ادبیات عربی، کلام و عقاید، اصول فقه، فلسفه، علوم حدیث و تفسیر، از دروس خارج فقه و اصول بزرگانی چون: مرحوم آیت الله سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی، آیت الله ابراهیم جنتی، آیت الله عابدی شاهرودی و... بهره‌مند گردید.

همزمان، خود به تدریس در مدارس و مراکز علمی، فرهنگی بلاد، همچون: دانشگاه تربیت معلم سمنان، دانشگاه تربیت معلم تهران، مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)، جامعه المصطفی العالمیه، دانشگاه باقرالعلوم (ع) و غیره همت گماشت و در تربیت فکری، معنوی طلاب و دانشجویان کوشا بود. در همین مراحل بود که به نشر مقالات در مجلات و تألیف کتاب در زمینه‌های مختلف پرداخت و در یک برهه از همین ایام، با حمایت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای سیدمحمد خاتمی (نماینده امام خمینی در مؤسسه کیهان) و همکاری شهید سیدحسین شاهچراغی، در سال ۱۳۶۴ به تأسیس و نشر مجله «کیهان اندیشه» در قم همت گماشت و به مدت چندین سال آن را منتشر ساخت که مجموعاً ۸۴ شماره از آن منتشر گردید.

آشنایی بیشتر ما در این برهه قوام یافت که از این جانب دعوت نمود مقالاتی برای آن مجله تهیه کنم و از آن میان آنچه اکنون به یاد دارم، مقاله‌ای درباره ترجمه‌های قرآن به زبان‌های خارجی بود که در یکی از شماره‌های کیهان اندیشه انتشار یافت. در این مرحله، دفتر کیهان اندیشه در خیابان حجتیه قم، که باتوقی برای اهل علم و قلم بود، میعادگاه ما هم بود و در هر فرصتی به دیدار ایشان می‌رفتم و با استقبالی گرم و صمیمانه روبرو بودم. وقتی هم که من «مرکز بررسی‌های اسلامی» را تأسیس کردم، صاحبی به دفتر می‌آمد و به گفتگو می‌پرداختیم و این ناشی از صداقت و عطوفت و نگرش معنوی او بود.

ادامه در صفحه ۴

استاد انصاریان:

داروی حل مشکلات
توسل به نام حضرت
زهرای (ع) به پیشگاه
پروردگار است

روحانیت
و آینده انقلاب
از منظر شهید
مطهری

تشریح
فعالیت‌های
مؤسسه دائرة
المعارف فقه
اسلامی

نامه ۲۰۰ نفر از علمای اهل سنت به سازمان
ملل در محکومیت اعدام‌های اخیر عربستان

اسلام هستی‌ساز است نه هستی‌سوز!

دکتر یحیی یثربی

مکتب‌های غیرعقلانی، جهان به‌ویژه جهان محسوس و در دسترس ما را، یک جهان وهمی و پنداری می‌دانند. در دیدگاه ادیان و مکاتب هند، همه موجودات جهان، وهم و خیالی بیش نیستند؛ بنابراین حقیقت ازلی و ابدی را، باید در آن سوی پدیدارهای ناپایدار جهان محسوس جست‌وجو کرد زیرا جهان متغیر با تمامی پدیده‌هایش «مایا» هستند. مایا یک نمود وهمی و خیالی است. تنها «برهمن» حقیقت ناپیدای جهان است و همه چیز جلوه و نمود آن هستند و سراب موهومی بیش نیستند. در یونان باستان نیز در همه مکتب‌های متأثر از فیثاغورث (قرن ششم پیش از میلاد) جهان محسوس را دروغین و فریبنده می‌دانند؛ افق تیره‌ای که در آن پرتو انوار الهی در شکسته و ابهام و تاریکی همه جا را فراگرفته است.

در تعالیم افلاطون نیز جهان محسوس یک جهان غیراصیل بوده و سایه‌ای از جهان مثل است. تمثیل غار در این باره معروف و شناخته شده است اما در مکتب‌های عقلانی و واقع‌گرا، جهان محسوس یک واقعیت است و اساس و زیربنای معلومات و زندگی مادی و معنوی انسان نیز همین جهان محسوس است.

اسلام برخلاف مکاتب هندی و مثلث ارفه‌ای - فیثاغورثی - افلاطونی یونان، جهان محسوس را، یک جهان واقعی و جدی می‌داند. اگرچه در مقام مقایسه، آخرت را که پایدار و جاودانه است، بر زندگی محدود دنیوی ترجیح می‌دهد و نیز اگرچه زندگی دنیا را فریبنده می‌داند، اما هرگز به غیرواقعی و سایه بودن آن حکم نمی‌کند. علاوه بر آن، از دو جهت نیز دنیا را پایه تعالی و سعادت انسان می‌داند: - یکی از جهت کسب معلومات و کمالات علمی. چنانکه گذشت از نظر اسلام، انسان با هیچ‌گونه معلوماتی از مادر متولد نمی‌شود و به هر پایه از دانش برسد، آن را با حواس و عقل خود به دست آورده است و عقل انسان هم با حواس او تغذیه شده و فعال می‌شود. حواس انسان هم، با چیزی جز همین دنیای محسوس ارتباط ندارد.

دیگر از نظر سعادت اخروی. سعادت اخروی و جاودانه انسان، با تلاش وی در زندگی دنیا به دست می‌آید و دنیا مزرعه آخرت است؛ بنابراین از نظر اسلام، جهان مادی و محسوس، یک جهان واقعی و جدی است، پس نباید از تفکر و تدبیر در آن و نیز از نعمت‌ها و خوشی‌های آن چشم پوشید بلکه باید از خداوند خواست که حسنات دنیا را هم مانند حسنات آخرت به ما عطا فرماید.

همه تلاش اسلام برای آن است که دنیا حجاب آخرت نشده و سرگرم شدن به دنیا ما را به فساد و تباهی نکشاند و آخرت ما را بر باد ندهد و گرنه دنیا یک واقعیت است و زندگی دنیا هم، یک زندگی مطلوب است. همه مکتب‌های غیرعقلانی زندگی دنیوی را تحقیر می‌کنند اما اسلام مانند همه مکاتب عقلانی، زندگی دنیوی و ارتباط انسان را با این دنیا تحقیر نمی‌کند. برای اینکه:

الف - اگرچه دنیا ناپایدار است اما از دو جهت مهم است:

یکی از این جهت که بخشی از زندگی انسان است و انسان خود محصول همین دنیاست. دیگر از این جهت که همین زندگی ناپایدار، سرنوشت زندگی جاوید و پایدار ما را رقم می‌زند به گونه‌ای که افراد بدفرجام، بازگشت به این زندگی را آرزو خواهند کرد تا بتوانند زمینه خوشبختی اخروی خود را فراهم آورند.

ب - اسلام مانند همه مکتب‌های عقلانی، هستی‌ساز است، نه هستی‌سوز؛ و لذا برخلاف مکتب‌های غیرعقلانی، برنامه ریاضت ندارد زیرا هدف ریاضت، فانی کردن شخص است، در حالی که اسلام به بقای شخص و بهره‌مندی اواز لذایذ و سعادت دنیوی و اخروی نظر دارد. پیامبر اسلام اعلام کرد که در دین من رهبانیت و ریاضت مشروع نیست.

ج. چنانکه گذشت، دین اسلام ارتباط با دنیا را اساس معرفت و دانایی بشری می‌داند و لذا در نخستین فرصت به تنظیم زندگی اجتماعی مردم پرداخته و بر آن می‌کوشد تا در سایه یک نظام عادلانه، امکان کسب معرفت درست و رفتار نیک را که زمینه سعادت دنیوی و اخروی انسان‌ها هستند، برای آن‌ها فراهم آورد.

روحانیت و آینده انقلاب از منظر شهید مطهری

کرد: شهید مطهری معتقد بود آینده انقلاب بستگی بسیاری به روحانیت دارد و تصمیم داشت بعد از انقلاب در حوزه علمیه قم مستقر شود و همانطور که از سال ۵۵، هفته ای دو روز در این حوزه تدریس داشت در روزهای آخر عمر در خواست داشت به قم برود و ادامه تدریس و تحقیق خود را داشته باشد.

وی با بیان اینکه مطهری معتقد بود روحانیت باید بجنبند تا یک وقت رادیو و تلویزیون جای مساجد را بگیرند گفت: وی معتقد بود روحانیت مانند درختی زنده اما آفت زده است که باید با آفت هایش برخورد شود لذا زمانی که نظریه مشهور اسلام منهای روحانیت از سوی گروه فرقان اعلام شد با آنکه معتقد بود روحانیت آفت زده است با آن به مبارزه پرداخت.

علی مطهری با مقایسه روحانیت شیعه و سنی از منظر شهید مطهری گفت: روحانیت شیعه دارای یک مزیت است و آن استقلال از دولت هاست به همین جهت قدرت حرکت اجتماعی و انقلاب دارد اما در مقابل این روحانیت عوام زده است و ریشه آن به دلیل ارتزاق آنان از عوام است لذا وابسته به آنهاست و قدرت انتقاد ندارد.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: حرکت های اصلاحی روحانیت شیعه بیش از علمای اهل سنت است و این حرکت ناشی از فرهنگ شیعی است که پیرو حرکت امام علی علیه السلام و دارای تاریخچه هایی همچون عاشورا و منایعی چون صحیفه سجاده و دوره امامت ۲۵۰ ساله است در حالی که اهل سنت تنها دوره ۲۳ ساله عصمت را داراست.

وی با اشاره به اینکه روحانیت اهل سنت وابسته به دولت است و از سوی حکام منصوب می شود گفت: در مقابل این رویه، روحانیت اهل سنت قدرت مبارزه با نقاط ضعف مردم را دارد زیرا از لحاظ ارتزاق وابسته به مردم نیست اما قدرت حرکت اجتماعی و نهضت اسلامی را ندارد.

مطهری با بیان اینکه روحانیت شیعه مستقل بوده و وابسته به دولت نیست گفت:

شهید مطهری بارها بر این نکته اصرار داشتند که روحانیت شیعه نباید پست دولتی بپذیرند مگر در شرایط اضطرار و تنها باید در امور قضاوت و تعلیم و تربیت که از شغل های ذاتی روحانیت است، حضور پیدا کنند.

مطهری با بیان اینکه شهید معتقد بود روحانیت باید در کنار مردم باشد و به نظارت بر دولت بپردازد گفت: شهید مطهری معتقد بود روحانیت اگر پست دولتی نداشته باشد نفوذ کلام شما محفوظ خواهد ماند که امام خمینی رحمه الله نیز در ابتدا همین نظر را داشتند اما بعد از تحولات کشور اجازه دادند که روحانیون، رئیس جمهور و وزیر شود البته این در شرایط اضطرار بود.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: شهید مطهری معتقد بود روحانیت باید دایره امر به معروف و نهی منکر را زیر نظر داشته باشد و این تشکیلات دولتی نباشد تا به کاری بزرگ در راستای تعلیم و تربیت و فرهنگ بپردازد و هم بر دولت و هم برای مردم نظارت داشته باشد که پیرامون این موضوع صاحبه ای دو هفته قبل از شهادت داشت که به دنبال آن ستاد امر به معروف و نهی از منکر تشکیل شد اما این ستاد امروز دولتی است و منظور شهید محقق نشد.

وی با بیان اینکه شهید مطهری بر لزوم اصلاح عزاداری ها تاکید داشت گفت: شهید سالها قبل معتقد بود که باید این شیوه عزاداریها اصلاح شود و با خرافات مبارزه شود و معتقد بود پرچم اصلاحات باید در دست روحانیون بماند و مبادا گروه های غرب زده این پرچم را بگیرند زیرا فردی که عالم به زمان خود باشد امور انحرافی به وی آسیب نمی زند و غافلگیر نمی شود لذا روحانیت باید همواره پرچم اصلاحات اجتماعی را در دست داشته باشد.

علی مطهری با اشاره به یادداشت سال ۱۳۴۱ شهید بعد از ماجرای انجمن های ایالتی و ولایتی که موجب قیام ۱۵ خرداد شد تصریح کرد: شهید در این یادداشت که برای مراجع و امام خمینی ارسال کرد چند نکته درباره حوادث آن دوران و عبرت های موجود در آن که باید اصلاح شود مطرح کرد

و به نکاتی مانند اصلاحات ارضی و انتخاب بانوان در مجلس که برخی از علما مخالف آن بودند انتقاد کرد و نوشت اینها اشتباهاتی است که باید از آن درس گرفته شود و نباید پرچم اصلاحات اجتماعی را به دست دیگران بدهیم.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به نظر شهید مطهری پیرامون مفهوم ولایت فقیه گفت: مطهری می گوید تصور مردم آن بود که بنایست فقها حکومت کنند بلکه تصور آن است که با توجه به آن که مردم مسلمان هستند لذا صلاحیت هر حاکمیتی باید مورد تایید و تصویب فقیه باشد.

وی اضافه کرد: یکی دیگر از آفاتی که روحانیت با آن مواجه هستند مدرک گرایی است معتقد در ماجرای وحدت حوزه و دانشگاه به جای آنکه دانشگاه به سمت حوزه برود حوزه به سمت دانشگاه گرایش پیدا کرد، حوزه چرا باید اعتبار خود را از دانشگاه بگیرد و عنوانی مانند دکترای نباید به روحانی اعتباری بدهد بلکه باید اعتبارش را هم بکاهد، باید روحانیون به گونه ای باشند که نیازی به این عناوین نداشته باشند.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه شهید مطهری آزادی بیش از حد لباس روحانیت را یکی از آسیب های این قشر می دانست گفت: هر فردی می تواند این لباس را با توجه به ظاهری متناسب بپوشد و در خیابان راه برود و هیچ نظارتی مانند نیروهای نظامی بر روی این لباس وجود ندارد و آسیب دیگر نیز بودجه اختصاص گرفته برای روحانیت است که متأسفانه در لایحه بودجه برای حوزه ها تصویب می شود و به گفته آنان برای عمران و بازسازی حوزه ها مورد استفاده قرار می گیرد که این مخالف حریت و آزادی روحانیت است و موجب وابستگی آنها به دولت می شود.

وی در پایان خاطرنشان کرد: شهید مطهری معتقد بود مشکل اصلی روحانیت نظام مالی و نحوه ارتزاق روحانیون است و معتقد بود سازمان داشتن این بودجه سبب مشکل شده است و پیشنهاد داشت همه مراجع صندوق مشترک داشته باشند تا احدی از روحانیون مستقیماً از دست مردم ارتزاق نکند تا هریک خود را از دست ندهد.

باید به سمت کیفی شدن پژوهش ها حرکت کنیم

بدون مطالعه مقالات انجام می شود، در نتیجه مشاهده می کنیم که یک مولف در مدت کوتاهی هشت مقاله تالیف می کند که حتی یک مقاله از آن ها پژوهشی نیست.

وی در پاسخ به برخی انتقادات مبنی بر اینکه در سه جلسه اخیر هیئت نظارت کتاب های ناشران دولتی خریداری شده است، در صورتیکه گفته شده بود از ناشران دولتی خرید نمی شود، گفت: قبل از این دوره اخیر شورای خرید، ما کتاب های دولتی ها را کمتر می خریدیم، در دولت نهم و دهم

که بسیاری از آن ها یک تا دو کتاب سازی داشتند. البته خانه کتاب در اقدامی مثبت برای یارانه بن کتاب نمایشگاه آمد، این مؤلفان را طبقه بندی کرد، براساس جوایزی که دریافت کردند، تعداد کتاب های منتشر شده و...

مهدوی راد تصریح کرد: چاره ای وجود ندارد، باید

به سمت کیفی شدن حرکت کنیم، این توجه به کمیت متأسفانه در کلیه ابعاد فرهنگی و پژوهشی دیده می شود. اکنون پژوهش های علمی - کاربردی در کشور که چند استاد می نشینند و امتیازدهی می کنند،

حجت الاسلام مهدی راد، دبیر هیئت انتخاب و خرید کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد، در گفت و گو با تسنیم، از ضرورت ایجاد تحول در شورای خرید کتاب وزارت ارشاد خبر داد و گفت: باید تحولاتی در سیاست های شورای خرید کتاب ایجاد کنیم؛ زیرا با حجم ناشرانی مواجه هستیم که واقعاً ناشر نیستند و کتاب هایی منتشر می کنند که کتاب نیست.

وی ادامه داد: سوی دیگر سکه نیز انبوه شدن مؤلفان است، زمانی که خانه کتاب تصمیم گرفت، تسهیلاتی برای نویسندگان ایجاد کند، ۱۰ هزار نویسنده ثبت نام کردند

تصمیم گرفته شد، از دولتی ها خرید کنند، و باز در دولت یازدهم و دوازدهم تصمیم بر نخریدن شد. البته ما همان زمان هم استثنا داشتیم، اگر کتابی باشد که این کتاب راقط ناشر دولتی چاپ کند، مثل برخی اسناد که در اختیار دولت است، ما آن را می خریم.

وی در پایان گفت: ای کاش روزی برسد که ما در نمایشگاه کتاب برایمان مهم نباشد چه اندازه کتاب عرضه می شود، به جای این صدها هزار کتاب ۵۰ کتاب خوب و خواندنی عرضه شود، ما را بس است، اگر خرید می شود، از این ها خرید شود و... باید به سمت کیفی شدن حرکت کنیم، دوران کمی بودن به سر آمده است.

کاره ای نیست ولی تماس از این ضریح حاصل می شود و اراده پیامبر اکرم در این کار موثر است؛ پیامبر اکرم (ص) با آب دهان خویش چشم امام علی (ع) را شفا می داد؛ حضرت عیسی (ع) نیز چنین کاری می کردند و این قدرت و این ولایت از سوی خداوند به بندگان برگزیده عطا شده است.

ایشان در ادامه با ذکر حدیثی در خصوص نقش ایرانیان در حمایت از دین خداوند که توسط پیامبر بیان شده است، گفتند: افتخار ما ایرانیان این است که مصداق این آیه هستیم به شرطی که در این مسیر باشیم؛ ایرانیان یعنی در خدمت رسول خدا باشیم؛ ایرانیان طبق این حدیث می گوید که قم سلمان ... از زمانی که ایرانیان اسلام آورده اند تا کنون در خدمت اسلام هستند؛ اکثر محدثان، فقهای بزرگ و ... ایرانی هستند؛ افتخار این است که ایرانی توانسته به اسلام عمل کند.

معظم له یادآور شدند: ما به دنبال نژاد پرستی نیستیم، بلکه ما نوکر اسلام هستیم و خداوند نیز اعتباری به ایرانیان داده است و ایرانیان فقیه و متکلم و ... شدند و در خدمت اسلام هستند؛ افتخار اصلی ایرانیان عمل به اسلام است.

معظم له یادآور شدند: پیامبر اکرم (ص) در پاسخ به این مسأله فرمودند که شما (امام علی (ع)) نسبت به من همچون هارون به موسی (ع) هستید؛ این پاسخ بسیار مهمی به شایعه سازان و منافقان بود؛ در اینجا پیامبر اکرم (ص) بیان کردند که تمام مناصب ایشان متعلق به امام علی (ع) نیز هست؛ این امر را عموم المنزله می نامند؛ در تمام احادیث پیامبر چنین مدالی به هیچ کدام از صحابه داده نشده است.

حضرت آیت الله سبحانی اظهار کردند: این حدیث از سوی افرادی چون سعد ابن ابی وقاص نیز نقل شده است؛ پس از شهادت امام علی (ع)، معاویه به سعد گفت که چرا نسبت به علی (ع) بد نمی گوئی؟ وی در پاسخ به معاویه چنین حدیثی را نقل کرد و گفت که هیچگاه نمی توانم به امام علی (ع) نسبت بد بدهم.

معظم له گفتند: روزی در کنار قبر پیامبر اکرم (ص) بودم و سخنی را شنیدم که بوسیدن قبر پیامبر کار مفیدی نیست ولی پاسخ دادم که نفس یوسف بود که از دور اثرگذار بود و آن پیراهن شفاگر شد؛ کسانی که دارای مراتب عالی هستند در عالم موثر هستند و تاثیراتی را ایجاد می کنند. این مرجع تقلید افزودند: ضریح و آهن

حضرت آیت الله سبحانی:

فضای مجازی برای کشور اسلامی به یک بلا مبدل شده است

حضرت آیت الله سبحانی در درس تفسیر ماه مبارک رمضان در مدرسه حجتیه (مجمع عالی فقه) در قم با ذکر حدیثی از پیامبر اکرم (ص) بیان کردند: پیامبر اکرم (ص) گناه نکردن را مهمترین و بهترین و با فضیلت ترین عمل خیر در ماه رمضان دانستند.

ایشان در ادامه درس تفسیر سال گذشته با تفسیر آیاتی از سوره توبه گفتند: قرآن کریم بیان می کند که هنگامی که به شما امر به سوی جهاد می شود، به زمین چسبیدید؛ داستان این موضوع آن است که پیامبر اکرم (س) در زمان جهاد مردم را از مقصد خبردار نمی کرد و در اواخر مسیر، هدف مشخص می شد ولی زمانی که می خواستند به سمت تبوک بروند این حرکت را اعلام کردند.

از زمانی که ایرانیان اسلام آورده اند تا کنون در خدمت اسلام هستند؛ اکثر محدثان، فقهای بزرگ و ... ایرانی هستند؛ افتخار این است که ایرانی توانسته به اسلام عمل کند.

معظم له بیان کردند: در آن زمان مردم باید چیدن محصول و تجارت خود را تعطیل

می کردند و در آن هوای گرم به جهاد بروند و برخی به این موضوع علاقه نداشتند و خداوند نیز چنین بحثی را مطرح کرد و افزود که آیا شما دنیا را به آخرت ترجیح می دهید؟ و سپس بیان می کند که رضایت رها کردن آخرت نسبت به دنیا خوب نیست.

حضرت آیت الله سبحانی گفتند: پس از بیان این مطالب مومنان به سوی تبوک حرکت کردند ولی منافقان در آن مکان ماندند و سعی کردند ذهن مردم و فضا را خراب کنند؛ منافقان بیان کردند که چرا پیامبر حضرت علی (ع) را با خود نبرد؟ حضور امام در مدینه به جهت جلوگیری از کودتای منافقان بود.

ایشان اظهار کردند: منافقان شایعه ساختند که روابط امام علی (ع) و پیامبر (ص) تیره شده است؛ امروز نیز شایعات در فضای مجازی وجود دارد که متأسفانه برای کشور اسلامی ما به یک بلا مبدل شده است؛ می خواهند شایعات عزم و نیت و علاقه و نیت ما را به جمهوری اسلامی کم کنند؛ این مسأله یک سلاح قدیمی است و در زمان پیامبر نیز چنین بود.

استاد انصاریان:

داروی حل مشکلات، توسل به نام حضرت زهرا (ع) به پیشگاه پروردگار است

الشیعه «دین های ساختگی بعد از پیغمبر را که برچسب اسلام هم به آن زدند، برشمرده است. از پانصد سال پیش که مقدس اردبیلی از دنیا رفته تا کنون معلوم نیست چقدر دین من درآوردی به خورد این بیش از یک میلیارد مسلمان داده اند. دین پیغمبر یک دین بود و آن اسلام است؛ در قرآن می گوید: همین دین به نوح و ابراهیم و موسی و عیسی وحی شد. یعنی از زمان آدم تا قیامت خدا یک دین دارد. کلمه دین هم در قرآن تثنیه و جمع نیامده، دینین یا ادیان نداریم. کلاً در قرآن می خوانید: «إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ» (آل عمران، ۱۹) و می خوانید: «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ» (آل عمران، ۸۵) و می خوانید: «أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا» (شورا، ۱۳) کنار اسلام دین سازی نکنید.

کارخانه دین سازی همچنان کار می کند
استاد انصاریان در پایان اظهار کرد: در تمام شمال آفریقا، عربستان، عراق، هند، کشورهای دیگر و کشور خودمان صد نوع دین به نام اسلام موج می زند. شمارش دین هایی که در ایران نیز هست و برچسب اسلام دارد، بسیار است، در حالی که پروردگار مهربان عالم یک دین داشته ولی بعد از مرگ پیغمبر دین سازی شروع شده و این کارخانه هنوز کار می کند. چه پولی بنی امیه و بیشتر از آنها بنی عباس برای این کارخانه دین سازی دادند. اندازه ششصد و پنجاه سال بنی امیه و بنی عباس و انگلستان برای دین سازی خرج کرده، آن وقت دین خدا یک دین است.

مِنَ الْمُقَرَّبِينَ؛ پس انسان کلمه الله است به عبارت دیگر هر انسانی یک کلمه خداست و تمام موجودات هر کدام کلمه پروردگارند. وی در ادامه سخنان خود به آیه ای از سوره بقره اشاره و خاطرنشان کرد: خداوند در آیه ۲۷ سوره بقره می فرماید: «فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ» آدم از پروردگار کلمات دریافت کرد، این کلماتی که آدم از خدا دریافت کرده، طبق روایات مسلم صحیح اهل بیت، حقایق زنده بودند که آدم با پیوستن به این حقایق زنده توبه اش قبول شد؛ یعنی بدون این کلمات که حقایق زنده بودند آدم و توبه اش جان نداشتند، اصلاً طرف قبولی پروردگار نمی رفت. ما توبه بی جان هم زیاد داریم، خیلی ها کار بد می کنند و بعد سر هفته که می شود شب جمعه هوس می کنند در مسیری که می روند یک مسجدی بروند، یک گوینده ای هم حرف می زند در دلش می گوید خدایا این هفته کار بد خیلی کردم غلط کردم، باز کلمه مرده است؛ لذا خود توبه هم مرده است و حرکتی ندارد. آنچه قابلیت حرکت به طرف حضرت حق را دارد، موجود زنده ای است که در هر دو عالم معنا یا ماده می تواند حرکت کند، اگر مرده باشد که حرکتی ندارد.

کنار اسلام دین سازی نکنید

مبلغ عرصه بین الملل در بخش دیگری از سخنان خود در مورد دین واحد اسلام، گفت: مقدس اردبیلی (ره) در کتاب «حقیقه

واقعی هستند و در رأس این امت که از همه امت ها برترند، صدیقه کبری قرار دارد؛ بنابراین «سیده نساء العالمین» وقتی با «وَاضْفَاكَ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ» در کنار همدیگر گذاشته می شود؛ حضرت مریم (ع) برگزیده زنان روزگار خود و صدیقه کبری (س) برترین امت و بهترین زنان جهانیان است.

استاد انصاریان تصریح کرد: آیه ای در قرآن خطاب به پیغمبر است که مسئولیت می دهد این مطلب را به گوش همه امت برسانند، «قُلْ لَوْ كَانَ الْبَخْرُ» اگر کل دریاها مرکب شود، برای اینکه هرچه نویسنده در این عالم خلقت است، موجودات را بنویسند: «قُلْ لَوْ كَانَ الْبَخْرُ مَدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي» برای نوشتن شمار موجودات «لَتَفَدَّ الْبَخْرُ» کل مرکب ها تمام می شود «قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي» پیش از اینکه شماره موجودات مالک و پروردگار و مربی تمام شود «وَ لَوْ جُنَّا بِمِثْلِهِ مَدَادًا» (کهف، ۱۰۹) اگر بعد از تمام شدن تمام دریاها کل آن دریاها هم باز مرکب بیاورید، باز هم شمارش تمام نمی شود.

هر انسانی یک کلمه خداست و تمام موجودات هر کدام کلمه پروردگارند

مفسر و محقق علوم قرآنی ادامه داد: آیه ای در سوره مریم است «إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ» مریم خدا به تو از جانب خودش مژده یک کلمه را می دهد و نام آن کلمه مسیح است «اسْمُهُ الْمَسِيحُ» عیسی ابن مَرْيَمَ وَجْهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ» (آل عمران، ۴۵) این کلمه دنیا و آخرت ابرودار و از مقربین پروردگار است «وَ

به گزارش روابط عمومی مؤسسه علمی فرهنگی دارالعرفان، استاد حسین انصاریان در مسجد جامع غدیر خم تهران، به شخصیت و عظمت حضرت زهرا (س) اشاره و اظهار کرد: وجود مبارک امام عصر (عج) که خلاصه وجود همه انبیا و ائمه طاهریین (ع) است و از او در روایاتمان تعبیر به طاووس بهشتیان شده در مورد حضرت زهرا (س) می فرماید: کل زندگی حضرت صدیقه (س) برای من سرمشق است.

داروی حل مشکلات، توسل به نام حضرت زهرا (س) به پیشگاه پروردگار است
وی ادامه داد: در روایتی در کتب معتبرمان داریم که یک نفر در مدینه از کنار منزل حضرت باقر (ع) عبور می کرد، صدای ناله امام را شنید که امام ذکر «یا فاطمه» دارد. در زد، کسی آمد در را باز کرد، گفت: می خواهم امام را زیارت کنم. گفت: بیا داخل. وقتی آمد دید حضرت بیمار است و درد می کشد، پرسید: یابن رسول الله ذکر «یا فاطمه» گرفتید؟ فرمود: همه ما به این اسم برای حل مشکلاتمان به پیشگاه پروردگار توسل داریم. این نکته در مورد نام حضرت فاطمه (س) است، وجود حضرت جایگاه عظیمی در این عالم هستی دارد.

حضرت مریم برگزیده زنان روزگار خود و صدیقه کبری بهترین زنان جهانیان است
استاد اخلاق حوزه های علمیه برای پیدا کردن شخصیت و عظمت صدیقه کبری به سراغ قرآن مجید رفت و گفت: امتی که از فرمایشات ائمه ما به چشم می خورد مؤمنین

پژوهشگر درد آشنا؛ محمد جواد صاحبی

نهضت های اسلامی

آخرین اثر مرحوم صاحبی کتاب «نهضت های اسلامی معاصر» است که شامل مروری بر آثار و برنامه های حرکت های اسلامی در جهان عرب و اسلام می شود و در تألیف آن از منابع و مأخذ بسیاری استفاده شده است. اصولاً مرحوم صاحبی از آغاز زندگی اجتماعی، اهتمام زیادی به نگارش درباره رهبران حرکت های اسلامی (مانند سید جمال و دیگران) داشت و در واقع به شناخت و شناسایی رهبران اندیشه اسلام سیاسی اهتمام می ورزید و این نشان دهنده علاقه او به نهضت جهانی اسلام بود و البته به مفهوم پیوند فکری کامل با آنها نیست، بلکه ابزار شناسایی نوعی تفکر انقلابی در دوران پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و ادامه آن، پس از پیروزی بود که همراه با آزاداندیشی و برخورد آگاهانه. و گاهی نقادانه. بود و این در دوری وی از چپ اندیشی و چپ نگر (به اصطلاح اصول گرایانه) که همه را طرد نماید و عرصه را بر مخالفان فکری خود تنگ نماید، کاملاً آشکار می گردد. سرانجام دکتر محمد جواد صاحبی، در ۲۴ بهمن ۱۳۹۷ درگذشت و به رحمت حق پیوست. یادش گرامی باد.

با حکم رهبر انقلاب

حجت الاسلام حائری مدیر بنیاد دائرة المعارف فقه اسلامی شد

رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی حجت الاسلام و المسلمین حاج سید علیرضا حائری را به مدیریت بنیاد دائرة المعارف فقه اسلامی بر اساس مذهب اهل بیت (ع) منصوب کردند.

متن حکم به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب مستطاب حجة الاسلام والمسلمین آقای حاج سید علیرضا حائری دام افضاله یکی از موهبت ها و الطاف الهی در دوران جمهوری اسلامی توفیق اقدام به تهیه دائرة المعارف فقه اسلامی بر اساس مذهب اهل بیت علیهم السلام است که حقاً پدیده ای افتخار آفرین و ماندگار و راهگشا است. نقش اصلی و اساسی را در این اقدام بزرگ مرحوم آية الله هاشمی شاهرودی رحمه الله علیه بر عهده گرفته و با همکاری گروهی از فضلاء برجسته، بخش مهمی از این بنای فاخر را به سامان رساندند. اکنون پس از ارتحال آن عالم محقق، لازم است تلاش مبارک برای به انجام رساندن این کار بزرگ ادامه یابد. اینجانب پس از بررسی و مشورت و جستجوی لازم جناب مستطاب عالی را که بحمدالله دارای منزلت علمی و شایستگی وافر می باشد و سال ها در تدوین آن اثر برجسته همکاری و مشارکت داشته اید برای این مسئولیت مهم برگزیدم و مدیریت بنیاد متصدی این کار را به شما می سپارم و امیدوارم با جدیت و تلاشی که به کار خواهید برد ادامه ی کار را با کیفیت و سرعت شایسته به سامان برسانید. توفیقات جنابعالی و دیگر دست اندکاران را از خداوند متعال مسألت می کنم.

فرهنگ اسلامی (وابسته به دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم) در سال ۱۳۸۶ با حضور میهمانانی از: عراق، انگلستان، تونس، مصر، هند، لبنان، عربستان، پاکستان، ترکیه، سوریه و... برگزار شد و آقای صاحبی دبیری آن را بر عهده داشت. آیت الله هاشمی رفسنجانی از سخنرانان برجسته این مراسم بود.

کنگره بین المللی شهیدین، کنگره بزرگداشت آخوند خراسانی، کنگره شیخ فضل الله نوری، کنگره سردار جنگل و چندین همایش دیگر که ایشان آنها را مدیریت کرد، از خدمات فرهنگی آقای صاحبی است که هر کدام آثار پرباری در بر داشت.

انجمن علمی ادیان و مذاهب

مرحوم صاحبی با تلاشی خستگی ناپذیر توانست «انجمن علمی ادیان و مذاهب» را در حوزه علمیه قم، تأسیس کند و در چندین دوره، ریاستش را به عهده بگیرد که با برگزاری سمینارها و نشست های علمی به فعالیت مشغول بود. یکی از سمینارهای این انجمن درباره نقش امام موسی صدر در تحولات اجتماعی. سیاسی لبنان بود که چندین نفر از جمله اینجانب در آن سخنرانی کردیم.

دو کنگره دیگر درباره سید جمال

مرحوم صاحبی در دو کنگره بین المللی دیگر که درباره سید جمال و افکارش در قطر و همدان تشکیل شده بود، شرکت فعال داشت و در هر دو کنگره به سخنرانی پرداخت. کنگره بین المللی قطر با عنوان «المؤتمر الدولي للمصلح العالمی السید جمال الدین و التحديات التي تواجهها الامّة الاسلامیه» به همت رایزنی فرهنگی ایران در دوره سرپرستی جناب آقای محمد مهدی احمدی، برگزار شد. شخصیت ها و علمایی نیز از بلاد عربی. اسلامی شرکت داشتند و اینجانب، آقای صاحبی و آقای دکتر تبرائیان از سخنرانان اصلی مؤتمر بودیم. کنگره پایانی را هم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در همدان برگزار کرد که باز شخصیت های علمی و جمع کثیری از مردم در آن شرکت داشتند و علاوه بر آقای علی جنتی وزیر وقت ارشاد، استاندار همدان، آیت الله غیاث الدین طه محمدی امام جمعه همدان، محمد تقی، صاحبی و چند نفر دیگر سخنرانی کردند.

آثار ماندگار

اغلب تألیفات و ترجمه های آقای صاحبی ارزشمند و ماندگار است، به ویژه ترجمه «طبايع الاستبداد»، چند کتاب درباره سید جمال و کتابی مفصل درباره حرکت های اسلامی معاصر، شناختنامه قرآن، که مقالات آن به پیشنهاد دارالقرآن آیت الله گلپایگانی تنظیم و جمع آوری شد و در دو مجلد (بیش از ۱۲۰۰ صفحه) تدوین و منتشر گردید. مقالات و آثار از علمایی چون: حسن زاده آملی، محمد هادی معرفت، سید جعفر مرتضی، سید جعفر شهیدی، رضا استادی، سید محمد علی ایازی، دکتر محمد علوی مقدم، صالحی نجف آبادی، نگارنده و... در این کتاب ارزشمند نقل شده است.

زاده خراسانی تشکیل گردید که خود بانی چندین کنفرانس بین المللی شد.

۲. کنگره بزرگداشت سید جمال الدین حسینی

به پیشنهاد اینجانب و قبول آیت الله واعظ زاده، سازماندهی برای برگزاری یک همایش بین المللی در بزرگداشت سید جمال الدین فراهم شد و آقای صاحبی هم جزء هیأت علمی این کنگره شد و در همین خصوص کتابی درباره سید و احیای فکر دینی نوشت و منتشر ساخت و یکی دو سخنرانی هم ایراد نمود که مورد توجه قرار گرفت. در این کنگره شخصیت هایی چون: فیلسوف فرانسوی روزه گارودی، جاوید اقبال. فرزند اقبال لاهوری. و آیت الله هاشمی رفسنجانی و ده ها نفر از شخصیت های داخلی و خارجی شرکت و سخنرانی داشتند. سخنرانی من در این مراسم، درباره «مجموعه آثار سید جمال» بود که برخلاف تصور اغلب مردم، که فقط «رساله نیچریه» را از سید می شناختند، ما مجموعه چند هزار صفحه ای، به عنوان مجموعه آثار او عرضه کردیم که مورد توجه و استقبال قرار گرفت. این مجموعه را بعدها اینجانب هنگام اقامت در قاهره، در ۹ جلد و ۳۵۰۰ صفحه منتشر کردم.

۳. کنگره امام خمینی و عاشورا

این کنگره با شرکت ده ها نفر از رجال علمی. فرهنگی و سیاسی بلاد اسلامی تشکیل شد و آقای صاحبی هم در آن سخنرانی داشت. نکته جالبی که در این کنگره اتفاق افتاد، اشاره یکی از سخنرانان به «معاویه» بود که او را عامل اصلی واقعه عاشورا معرفی نمود که با ولیعهد کردن یزید، خلافت را موروثی کرد؛ اما بعضی حاضران یادآور شدند که سید قطب و مولانا ابوالاعلی مودودی نه تنها او را عامل چنین وضعی دانسته اند، بلکه خلیفه پیشین را نیز باعث روی کار آمدن بنی امیه می دانند و از اینجا بود که «خلافت» به «سلطنت» تبدیل شد. سید قطب در کتاب «عدالت اجتماعی در اسلام» که اینجانب و یکی از علمای محترم قم ترجمه کرده ایم، اقدام انقلابیون یا شورشیان آن عصر را به اسلام نزدیکتری می داند. مودودی نیز کتاب مفصلی به زبان اردو با عنوان «خلافت اور ملوکیت» (خلافت یا سلطنت) نوشته و منتشر ساخته که عامل اصلی انحراف در مسیر حکومت اسلامی را دوران خلیفه سوم و سلطه بنی امیه بر امور می داند. این کتاب به فارسی هم ترجمه شده است.

۴. کنگره علامه طباطبائی در تبریز

این کنگره در چند سال متوالی در دانشگاه تبریز برگزار می شد و آقای صاحبی در اغلب آنها حضور فعال داشت. در یکی دو اجلاس اینجانب نیز حضور یافتیم و سخنان کوتاهی درباره علامه طباطبائی و آثارش ایراد کردم. سخنران اصلی و عمده این کنگره شخصیت هایی چون مرحومان: علامه محمد تقی جعفری، آیت الله ملکوتی و دکتر دینانی بودند.

۵. کنگره بین المللی علامه بلاغی

این کنگره به همت پژوهشگاه علوم و

محمد جواد صاحبی که هدفی جز خدمت به اسلام و فرهنگ شیعی نداشت، با مراکز و محافل مختلف علمی و نهادهای اجتماعی همکاری داشت و در همین راستا، علاوه بر مراکز علمی حوزوی، در سال ۱۳۵۸ پس از تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نخست به عنوان مسئول آموزش عقیدتی. سیاسی نیروهای عملیاتی سپاه و سپس به سمت مسئول کل انتشارات و مطبوعات سپاه منصوب شد و پس از مراجعت به قم، مدتی هم عضو مرکز تحقیقات اسلامی سپاه بود که تا پایان سال ۱۳۶۲ استمرار یافت.

صاحبی در راستای انجام وظیفه و ادای تکلیف مدت ها مسئولیت های دیگری را نیز به عهده گرفت که از آن جمله بود: دبیر شورای دین پژوهان کشور، مدیر عامل دبیرخانه دین پژوهان، دبیر علمی همایش های بین المللی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ریاست انجمن ادیان و مذاهب حوزه علمیه قم و... وی علاوه بر نگارش ده ها مقاله علمی. دینی که در مطبوعات اسلامی چاپ شده اند، تألیفات متعددی نیز در زمینه های مختلف داشت که از آن جمله می توان از آثار زیر نام برد:

۱. اندیشه اصلاحی در نهضت های اسلامی
۲. سید جمال الدین اسدآبادی بنیانگذار نهضت احیای فکر دینی
۳. مبانی نهضت احیای فکر دینی
۴. سرچشمه های نواندیشی دینی
۵. احیاءگری و اصلاح طلبی در نهضت حسینی
۶. مقتل الشمس (تحلیلی در نهضت حسینی)
۷. جلال حکمت و عرفان (درباره استاد جلال الدین آشتیانی)
۸. دین پژوهی در جهان معاصر
۹. شناختنامه قرآن (دو جلد)
۱۰. گفتگوی دین و فلسفه و...

همایش ها

علاوه بر فعالیت های گسترده مرحوم صاحبی در زمینه های فرهنگی. علمی، به بخش دیگری نیز اهتمام داشت و آن برگزاری همایش ها و بزرگداشت ها برای دانشوران و حضور و شرکت و ایراد سخنرانی در همایش های گوناگون داخلی و بین المللی بود و چون تعداد این نوع فعالیت ها زیاد است، در اینجا تنها به چند نمونه از آنها که خود نیز در آنها شرکت داشتیم، اشاره می شود:

۱. کنگره وحدت

این نخستین کنگره بین المللی درباره وحدت اسلامی بود که سازمان تبلیغات اسلامی برگزار کرد و مرحوم صاحبی با نشر مقاله و انجام مصاحبه های متعدد پیرامون ضرورت وحدت جهان اسلام، مسئله ضرورت سازمانی به نام دارالتقريب را مطرح ساخت که چندی بعد، تحقق یافت و «مجمع جهانی تقرب بین مذاهب اسلامی»، با دبیرکلی مرحوم آیت الله واعظ

می کرد دفعش حداقلی باشد یا اصلاً نباشد. اگر اصفی نبود حزب الدعوة سازمان مجاهدین خلق عراق بود. ایشان با تحمل و صبر و استقامت و جوانان را از نابودی نجات داد. وی با اشاره به تواضع و فروتنی ایشان به عنوان نماینده ولی فقیه گفت: ایشان اعلم و افضل نمایندگان ولی فقیه در سی سال گذشته بود و دیگر مثل ایشان در میان نمایندگان پیدا نمی شود.

نواب به ذکر خاطره ای از زمان حضور آیت الله اصفی به عنوان نماینده ولی فقیه در عراق اشاره کرد و گفت: توفیق داشتم در اولین بار که به عنوان نماینده ولی فقیه در عراق بودند در محضر ایشان بودم در خانه ای محقر که می خواستیم به عنوان دفتر نمایندگی تجهیزش کنیم که تا آخر هم به صورت تجهیز حداقلی ماند خدا توفیق داد. از اول تا آخر به عنوان فرزند کوچک ایشان بودم.

عضو مجمع جهانی اهل بیت (ع) در پایان سخنانش ابراز امیدواری کرد علما به گونه ای ترجمه و تفسیر نشوند که برای نسل های آینده غیرقابل دسترس باشد.

اگر امروز آیت الله اصفی بود اختلافات در عراق کمتر می شد

روحانیت بزند. این نگاه امام را آیت الله اصفی در حزب الدعوة اجرایی کرد و اگر امروز اصفی در قید حیات بود اختلافات در عراق کمتر بود.

حجت الاسلام نواب تصریح کرد: من شاهد بودم ایشان ساعت ها وقت می گذاشت و با فرصت و تامل اختلافات داخلی حزب الدعوة را کم می کرد. صبح تا عصر در نجف کار می کرد و عصر به بغداد عزیمت می کرد و تا نیمه های شب با اعضای کادر اصلی حزب صحبت می کرد.

این عضو مجمع جهانی اهل بیت (ع) تاکید کرد: من آیت الله اصفی را مرد علم و عمل می دانم و تکیه ام روی عمل ایشان است که او فقط اهل علم نماند اهل عمل ماند و عمل کرد و می گفت: بچه های حزب الدعوة که اکنون اختلاف دارند آن وقتی که آنها به خدا آوردند اوج حکومت کمونیستی در عراق بود، وقتی آنها به خدا ایمان آوردند که وقتی به صدام می گفتند یک نفری به نام سید جعفر در دانشکده کشاورزی بغداد دستور می داد هرکس با نام جعفر است دستگیر و اعدام کنید و این اتفاق افتاد. آنها آنوقت به خدا ایمان آوردند.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب: آیت الله اصفی را خدای جاذبه توصیف کرد که سعی

ملاقات ها نقل کنند. حاضران در آن مجلس آیت الله شبیری زنجانی، آیت الله احمدی میانجی، آیت الله سید مهدی روحانی، آیت الله مصباح بودند که خاطرات علامه عسکری را ثبت کرده اند.

عضو شورای عالی مجمع جهانی اهل بیت (ع) در ادامه گفت: آیت الله اصفی علم را با عمل درآمیخته بود و عمل آیت الله بیش از علمش اثرگذار بود.

نواب با بیان اینکه اگر آیت الله اصفی نبود مسیر حزب الدعوة مسیر منافقین و مجاهدین خلق بود اظهار داشت: این را گفتم و هر کس خواست برایش اثبات می کنم. رگه هایی آیت الله اصفی در داخل حزب کشف می کرد که مسیر مجاهدین خلق بود.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب با اشاره به تاسیس مجمعی در مقابل جامعه روحانیت مبارز در زمان امام اشاره کرد و افزود: در آن زمان عده ای به محضر امام رفتند و گفتند چرا اجازه می دهید در مقابل جامعه روحانیت مبارز مجمع دیگری ایجاد شود، امام فرمودند: من می خواهم هم کندی دست به دعوت روحانیت شود و هم تندش. هم می خواهم چپ دست به دامن روحانیت بزند و هم راست دست به دامن

ابنا: سومین نشست علمی طلایه داران صلح و وحدت اسلامی با محوریت اندیشه های آیت الله مرحوم حاج شیخ «محمد مهدی اصفی» در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد.

حجت الاسلام والمسلمین «سید ابوالحسن نواب» طی سخنانی در این مراسم با انتقاد از کسانی که می گویند وقتی افراد از بین ما می روند از آنها یاد می شود به ذکر خاطره ای از تجلیل در زمان حیات آیت الله اصفی پرداخت و گفت: در مجمع عمومی مجمع جهانی اهل بیت (ع) در سالن کنفرانس سران که با حضور بیش از پانصد نفر از سراسر جهان علامه زنده یاد علامه عسکری جمله ای در وصف آیت الله اصفی گفت. اکنون هر دو بزرگوار در جوار رحمت خدا آمده اند. علامه عسکری گفت: "هرکس دلش برای شهید سید محمدباقر صدر تنگ شده و دلش می خواهد ایشان را ببیند نگاه کند به آیت الله اصفی". این را گفتم برای اینکه ما متهم نشویم به اینکه وقتی افراد فوت می کنند گرانقدر می شوند و از آنان یاد می شود.

وی افزود: علامه عسکری که خود از بزرگان اندیشه است و ایشان اواخر عمرشان در قم جلسه ای گذاشتند که خاطراتشان را از

تشریح فعالیت های مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی

فارسی منتشر شده که برای دانشجویان بسیار مفید است که نیت داریم عربی آن را هم بنویسیم، همچنین «جواهر الکلام فی ثوبه الجدید» نیز تدوین شده که در هر مسأله نظر نهایی صاحب جواهر به صورت متن آمده و در پایین اقوال و مناقشات و نقض و ابرامها آمده است که همگی از عبارات خود صاحب جواهر است که در ۲۲ جلد آماده شده و در بازار موجود است.

آقای حائری یادآور شد: یک سری از کارها نیز در ایده است که باید انجام بگیرد؛ اولاً یک موسوعه اصولی هم باید داشته باشیم، اصول فقه را هم به صورت موسوعه در بیاوریم چون اصول فقه علم منطق فقه است که روش صحیح استدلال فقهی را ارائه می دهد.

وی با بیان این که گاهی در مورد اهمیت علم اصول حرفهای نادرستی زده می شود، گفت: کم جلوه دادن اهمیت مباحث اصولی مایه تأسف است، چراکه بدون اصول، اجتهاد و فهم فقه ممکن نیست، اینها از مبادی فقه است و کسی که اصول را خوب نخوانده باشد استدلال ناقصی خواهد داشت و فقه او جواهری نخواهد بود.

رئیس مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (ع) افزود: یکی دیگر از کارهایی باید حتماً انجام بگیرد مطرح کردن فقه به صورت نظام است، نظام اقتصادی، نظام سیاسی، نظام اجتماعی، نظام فرهنگی اسلام بر طبق مذهب اهل بیت (ع) باید تدوین شود، شبیه کاری که عالم وارسته و فقیه بزرگ شهید صدر در «اقتصادنا» انجام دادند.

مرحوم حضرت آیت الله هاشمی شاهرودی در انجام این کار زحمات بسیار زیادی کشیدند، گفت: شروع برنامه ها بسیار سخت بود تا جایی گاهی بر سر یک سطر ساعتها وقت می گذاشتیم ولی ایشان عنایت داشت تا جایی که امکان داشت بررسی نهایی مقالات را خودشان برعهده بگیرد با این که مشاغل زیادی برعهده داشتند.

وی یادآور شد: الان یک سفره آماده ای فراهم شده ولی نیازمند تکمیل است که مانند شروع سخت و دشوار نیست، کارها روی روال است و گروه ها نیز مشغول کار هستند و خود موسوعه فقهی نیز ۴۱ جلدش چاپ شده و پیش بینی می شود که بین ۸۵ تا ۹۰ جلد برسد.

آقای حائری تصریح کرد: در کنار این کار اصلی کارهای دیگری وجود دارد که آنها هم از اهمیت زیادی برخوردار است، از جمله آن موسوعه فقه اسلامی مقارن شیعه و سنی است که شاید مشتری این مورد در بازار بیشتر باشد که تا به حال ۱۱ جلد چاپ شده و آن شاء الله امیدواریم تا ۲۵ جلد برسانیم.

وی با اشاره به معجم بندی کتابهای مرحوم شیخ طوسی در این مؤسسه بیان داشت: شما اگر می خواهید ببینید مثلاً شیخ طوسی در مورد اجاره چه حرفهایی زده است به این اثر مراجعه کرده و این کتاب شما را کمک می کند که در شش جلد آماده شده است: کار دیگر معجم فقه جواهر است که آن هم شش جلد است.

رئیس مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (ع) ادامه داد: کتاب فرهنگ فقه نیز شش یا هفت جلد به صورت

چیست؟ از چه کسی باید پرسید؟ صاحب دین باید آدرس بدهد که کدام قرائت صحیح است، همچنانکه اگر یک دانشمند نظریه علمی را ارائه کند بهترین کسی که می تواند در مورد آن نظریه توضیح بدهد خود او و کسی است که او معرفی می کند.

وی یادآور شد: صاحب دین آدرس داده است که دین خود را از قرآن و عترت بگیرد، قرائتی از دین صحیح است که به هر دوی اینها توجه داشته باشد؛ روایت صحیحی داریم که در فهم قرآن و در تفسیر قرآن باید به اهل بیت (ع) مراجعه کرد تا جایی که اگر تفسیر صحیحی از اهل بیت (ع) به دست ما رسیده باشد از ظهور آیه دست برمی داریم.

آقای حائری با بیان این که حجیت ظواهر قرآن هنگام نبودن تفسیر از جانب معصومین است، گفت: دین یک زیربنا دارد که عقاید است و یک روبنا و بدنه دارد که فقه است و این بدنه را هم باید از اهل بیت (ع) گرفت چون پیامبر به ما این گونه آدرس داده است که در آن ضلالت و گمراهی راه ندارد.

وی در ادامه سخنان خود عنوان کرد: ایده این مؤسسه از بیش از ۳۰ سال پیش در ذهن من هم بود، بعد از انقلاب دیدیم که در شیعه فقه به صورت موسوعه و به زبان روز درنیامده است که من ایده را به خدمت حضرت آیت الله هاشمی شاهرودی مطرح کردم، ایشان نیز این پیشنهاد را به رهبر معظم انقلاب دادند و رهبری معظم نیز با این کار موافقت کردند.

رئیس مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (ع) با اشاره به این که

مراسم معارفه رئیس جدید مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (ع) امروز در سالن نشستهای این مرکز در قم برگزار شد. حجت الاسلام والمسلمین محمود محمدی عراقی در این نشست ضمن تقدیر از فعالیتهای گسترده مؤسسه دائرة المعارف اظهار داشت: اگر مقدور بود شخص رهبر معظم انقلاب در این نشست تشریف می آوردند تا تحقق آرزوی دیرینه بزرگان و از جمله آرزوی قدیمی خودشان را مشاهده کنند.

حجت الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا حائری رئیس جدید مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (ع) نیز در این نشست تصریح کرد: در درجه اول بر خود لازم می دانم از رهبر معظم انقلاب به دلیل حسن اعتمادی که به من داشتند و بنده را لایق تحمل این بار سنگین دانستند و امر فرمودند که مدیریت این بنیاد را بر دوش بگیرم کمال تشکر و سپاس گذاری را داشته باشم و انشاء الله بتوانیم به آنچه دغدغه های ایشان در این زمینه بوده است برسیم و سرباز همیشه پا در رکاب باشیم.

وی در ادامه با تأکید بر این که خداوند متعال در قرآن کریم در آیه نفر دو مطلب را مورد تأکید قرار داده است، گفت: این دو مطلب یکی تقفه و دیگری تبلیغ است، بنابراین حوزه های علمیه دو کار اساسی دین شناسی و ارائه دین به جامعه را برعهده دارند.

رئیس مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی ادامه داد: قرائتهای زیادی از دین در جامعه وجود دارد، اما قرائت صحیح از دین

عضو جامعه مدرسین با انتقاد از استانداردهای دوگانه غرب در زمینه حقوق بشر، آل سعود را قبیله ای غارتگر و ظالم دانست و خواستار مقابله امت اسلام با توطئه سعودی ها شد.

حجت الاسلام والمسلمین نجم الدین طیبی عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در گفت و گو با خبرگزاری رسا، با محکوم کردن اقدام وحشیانه آل سعود علیه شیعیان عربستان گفت: این سنخ جنایات از حکومت قرون وسطایی آل سعود جدید نیست؛ حکام آل سعود اگر چه از تحول و تمدن دم می زنند، اما وحشیانی هستند که همواره به خون و خونریزی مشغول اند.

وی ادامه داد: یکی از روحانیونی که جزء همین شهدا است، به بنده می گفت «از دبستان تا دانشگاه در حجاز تحصیل کرده ام و در دورانی که کلاس نهم بودم در کتاب تاریخ سعودی ها رسماً نوشته شده بود که ریشه سعودی ها و آل سعود به یهود برمی گردد»؛ آل سعود همواره افتخار می کنند که از یهودیان خبیر هستند، بنابراین عداوت این جنایتکاران با مسلمانان و شیعیان بر کسی پوشیده نبوده و نیست.

حجت الاسلام والمسلمین طیبی با بیان اینکه آل سعود با دشمنان اسلام همدست است، اظهار داشت: آل سعود با دشمنان اسلام دوست بوده و نقش جاده صاف کن را برای آنها بازی می کنند؛ این جنایتکاران همواره مطیع شیطان بزرگ و رژیم صهیونیستی بوده و با ارتکاب جنایات هولناک و قتل عام و اعدام شیعیان برای آنها خوش خدمتی می کنند.

وی با اشاره به مظلومیت شیعیان در عربستان عنوان کرد: یکی از شهدای جنایت هولناک سعودی ها، چند روز قبل از شهادت خویش از محل زندگی خود فیلمبرداری کرده و گفته بود ما از حکومت سعودی می خواهیم به این وضعیت نابسامان رسیدگی

کنند؛ او نسبت به بی توجهی حکومت ظالم سعودی به شیعیان معترض شده و گفته بود ما ۲۵ درصد جمعیت سعودی را تشکیل می دهیم، چرا امکانات اولیه زندگی را در اختیار ما قرار نمی دهید؟ حکام ظالم سعودی پاسخ اعتراض او را با اقدامی وحشیانه و به دور از قوانین اسلامی و حقوق بشر دادند.

حجت الاسلام والمسلمین طیبی با بیان اینکه سعودی ها پاسخ اعتراض را با گلوله، شکنجه، زندان و اعدام می دهند، تصریح کرد: حکومت ظالم آل سعود کسانی را که اعتراض دارند ابتدا زندانی کرده، شلاق می زنند و به عنوان مفسد و محارب دست و پایشان را قطع می کنند و در پایان سرهایشان را از تن جدا می سازند و بدن را به تیرهای برق به دار می زنند؛ امروز شکی نداریم که آل سعود یک فرقه محارب و مفسد فی الارض هستند و از روی عداوتی که با شیعیان بلکه با تمامی مسلمین دارند، آنها را زجرکش می کنند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به شکست مفتضحانه آل سعود در برابر مسلمانان یمن ابراز داشت: این جنایتکاران بسیار وقیح هستند و نمی خواهند شکست خود را در یمن قبول کنند و عصیانیت خود را بر سر شیعیان مظلوم خالی می کنند؛ آل سعود با اینگونه جنایات درصدد جبران شکست های پی در پی خود در کشورهای منطقه است.

وی ادامه داد: شیعیان مظلوم عربستان از اولیات زندگی محروم هستند؛ این افراد حق ورود در رده های بالای ارتش را ندارند، حتی در مدارس از تدریس تاریخ و عقائد توسط اساتید شیعه ممانعت می شود، بلکه برای همه دانش آموزان از اساتید و هابی استفاده می کنند؛ در مدینه منوره بالغ بر ۱۵ هزار شیعه وجود دارد، اما برای این عزیزان حتی یک مسجد و حسینیه ساخته نشده است؛ حوزه های علمیه شیعی در حجاز در برخی خانه ها و باغ ها و سالن های پذیرایی قرار دارد و هیچکدام مجوز رسمی ندارد.

حجت الاسلام والمسلمین طیبی با

جنایات اخیر آل سعود نشانه عصیانیت از شکست های پی در پی در منطقه است

عربستان درمی یابیم که بودجه این کشور از همان ابتدا بر اساس چپاول و غارت پایه ریزی شده است؛ این حکومت پلید بداند که روز انتقام و شکستشان نزدیک است.

حجت الاسلام والمسلمین طیبی در ادامه با اشاره به سکوت مرگبار سازمان های بین المللی غربی در برابر جنایت هولناک عربستان علیه شیعیان تصریح کرد: این سازمان ها از سوی آمریکا سازماندهی می شوند و هر کجا اوضاع به نفع آمریکا باشد، سکوت کرده و از حقوق بشر دم نمی زنند.

استاد درس خارج حوزه علمیه قم حکومت ظالم آل سعود را عروسک خیمه شب بازی آمریکایی ها دانست و بیان کرد: طبق فرمایش رهبر معظم انقلاب، استعمار پیش از آنکه رژیم صهیونیستی را در منطقه به وجود آورد، وهابیت و آل سعود را در منطقه ایجاد کرد؛ امروز باید دانست که این حکومت حقیر به عنوان نوکرو غلام حلقه به گوش آمریکا است.

وی با تأکید بر اینکه امروز آل سعود ذلیل ترین حکومت در برابر آمریکا است، گفت: این حکومت گاو شیرده آمریکا بوده و همه خواسته های آمریکا را برآورده می سازد و سازمان های بین المللی که بدون شک تحت نفوذ و سیطره آمریکا هستند در قبال اعمال وحشیانه آل سعود سکوت می کنند.

حجت الاسلام والمسلمین طیبی با اشاره به استانداردهای دوگانه غرب در برخورد با موارد نقض حقوق بشر ابراز کرد: اگر یک درصد از اعمال وحشیانه سعودی ها در ایران اتفاق می افتاد همه سازمان های بین المللی آن را محکوم کرده و همه رسانه هایشان ملت ایران را تروریست معرفی می کردند، اما بر این جنایت هولناک به صورت وقیحانه سرپوش می گذارند.

وی در پایان با بیان اینکه همه جنایات علیه شیعیان با هدف ترساندن ایران از سوی دولت جنایتکار آمریکا صورت می پذیرد، یادآور شد: نباید انتظار داشت که غرب اینگونه جنایات را محکوم کند، زیرا این جنایات از سوی خودشان پایه ریزی می شود.

بیان اینکه ایران اسلامی همواره کشورهای مرتجع منطقه را در عرصه های مختلف شکست داده است، افزود: این جنایتکاران پلید با اقدامات وحشیانه خود در حقیقت می خواهند از ایران و امت اسلام انتقام بگیرند. استاد درس خارج حوزه علمیه قم در ادامه بر لزوم توجه رسانه های داخلی به ویژه صدا و سیما به مسأله اعدام تعدادی از شیعیان مظلوم در عربستان تأکید و عنوان کرد: از صدا و سیمای جمهوری اسلامی انتظار می رود به همان اندازه که به جریان خاشقچی پرداخت، به این مسأله نیز بپردازد و از چهره پلید آل سعود برای مردم پرده بردارد.

وی اضافه کرد: مسؤولان و رسانه ها همواره باید سعی کنند تا جنایات آل سعود را برای عموم مردم تبیین کنند تا همگان بدانند که این حکومت منحوس تا چه میزان در پلیدی و ظلم به دیگران به سر می برد؛ امروز همه باید تلاش کنیم تا پرونده هولناک و خبیث آل سعود را برای مردم روشن کنیم.

حجت الاسلام والمسلمین طیبی با اشاره به جنایات آل سعود در سال ۱۲۱۶ هجری در کربلای معلّا گفت: این جنایتکاران در کربلا ۲۰ هزار نفر را سر بریدند و ضمن ویران سازی عتبات عالیات به نوامیس شیعیان تعدی کرده و اموال مردم را به غارت بردند؛ امروز ضرورت دارد که نسل جدید کشورمان با جنایات خبیثانه آل سعود آشنا شده و بداند که دشمنی ما با این حکومت ظالم بر سر نزاع های سیاسی نیست، بلکه ما به صورت ریشه ای و عقیدتی با آنها مشکل داریم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با بیان اینکه طبق فرموده امام خمینی (ره) امروز مراکز وهابیت در جهان به کانون های جاسوسی تبدیل شده است، خاطرنشان کرد: امروز باید برای مردم تبیین کنیم که حکومت منحوس آل سعود به دنبال صلح نیست و همچون عقرب به صورت طبیعی و فطری دست به جنایت می زنند.

وی با بیان اینکه حکومت آل سعود از ابتدا حکومتی ظالم و غارتگر بود، ادامه داد: با دقت در تاریخ پیش از پیدایش نفت در

معرفی کتاب «تاریخ درخشان آل سعود!»

باشم و همیشه با شوق انتظار بکشم تا مطالب تازه ای از او منتشر شود. بعضی از این مطالب را هم برای برخی از سایت ها یا مجلات داخلی ترجمه کرده بودم و حس می کردم برای مخاطب، خصوصاً مخاطب عام، هم جذابیت دارد و هم مطالب مفید تاریخی در اختیار او می گذارد. بعد از مدتی، به ذهنم رسید خوب است همه مطالب او درباره تاریخ آل سعود را به طور کامل ترجمه و به شکل کتاب در اختیار عموم بگذارم تا دامنه گسترده تری از خوانندگان بتوانند با «تاریخ درخشان آل سعود» آشنا شوند.»

نخستین چاپ کتاب «تاریخ درخشان آل سعود!» در ۱۸۴ صفحه با شمارگان یک هزار نسخه به بهای ۱۸ هزار تومان از سوی انتشارات شهید کاظمی راهی بازار نشر شده است.

چطور روی کار آمده اند و چطور بر این کشور غنی حکم رانده اند. به همین جهت، معمولاً مطالب خوبی را که به دستم می رسید، با اشتیاق می خواندم و اگر مستندی در این باره پیدا می کردم با شوق می دیدم. در این بین، گزارش های نویسنده ای به نام جعفر البکلی برایم جذابیت خاصی داشت. البکلی چند سالی است در روزنامه الاخبار لبنان می نویسد. مطالبش تقریباً بلااستثناء در حوزه تاریخ است، بیشتر هم تاریخ کشورهای عربی و خصوصاً تاریخ عربستان و آل سعود. نوشته هایش، لحن و اسلوب خاصی دارد.

معمولاً مطالب منابع تاریخی خشک را به نحوی خواندنی از نو روایت می کند. در لایه لای آن ها، تحلیل های جالبی هم وجود دارد. همین «خوش خوان» بودن مطالب او باعث شده بود مشتری ثابت نوشته هایش

«عبدالعزیز آل سعود؛ از اوآرگی در کویت تا تسلط بر عربستان»، «عبدالعزیز باعبدالاکباز»، «رابطه عاشقانه سعودی ها با آمریکا از کی شروع شد؟»، «تسخیر پادشاهان سعودی در خاطرات شخصی روسای جمهور آمریکا»، «بیا این آدمو بکشیم»، «دستور پخت کودتا داخل آل سعود»، «وقتی آل سعود بخوانند نافرمانی کنند!»،

«چند کلمه درباره پول، شاهزاده و آمریکا!»، «روزی که مهدی قلابی ظهور کرد!»، «آخر کار یک مرد شجاع» و «وقتی آمریکا حامی «جهاد فی سبیل الله» می شود!»، همچنین آلبوم تصاویر و فهرست اعلام است.

مترجم در مقدمه کتاب نوشته است: «برای خود من همیشه سوال بود «این ها

کتاب «تاریخ درخشان آل سعود!» تألیف جعفر البکلی؛ نویسنده و روزنامه نگار لبنانی است که با ترجمه وحید خضاب از سوی انتشارات شهید کاظمی به بازار نشر عرضه شد.

به گفته مترجم، این کتاب تحلیلی - تخصصی نیست، بلکه حاوی چند نما از یک تاریخ طولانی با ابعاد مختلف است.

محتوای این کتاب، روایت و تحلیل نویسنده آن است و مترجم حتی اگر با بخشی از آن مخالف بوده یا احیاناً درباره آن تأملی داشته، آن را حذف نکرده تا خواننده خود بتواند با این روایت از تاریخ آل سعود آشنا شود.

کتاب حاضر با رویکردی انتقادی، شامل ۱۲ فصل با عنوان های «شاخ شیطان»،

مستقل فلسطین اعلام کرد، اما متأسفانه به علت سیاست زدگی شورای امنیت سازمان ملل متحد و حمایت مدعیان دروغین حقوق بشر از اسرائیل تاکنون اقدامات و فعالیت‌های این شورا، تأثیر چندانی بر رفتارهای ضد حقوق بشری رژیم اسرائیل نداشته است. به طوری که شورای امنیت به عنوان یک رکن دارای قدرت و ضمانت اجرایی مصوبات سازمان ملل نیز هنوز نتوانسته علیه جنایات و اقدامات ضد حقوق بشری اسرائیل اقدام عملی، جدی و مؤثری را صورت دهد. شایان ذکر است، قطعنامه‌هایی که علیه اسرائیل در زمینه نقض حقوق بشر صادر شده است، مملو از «درخواست‌ها»، «محکومیت‌ها»، «ابراز نگرانی‌ها» و «ابراز تأسف‌ها» و همچنین دستور به «پایان دادن فوری» به نقض حقوق بشر است، هرچند در مواردی که قطعنامه‌ای نیز در این شورا برای محکومیت اسرائیل مطرح شده ایالات متحده آمریکا آن را وتو کرده است؛ لذا حمایت‌های آمریکا از اسرائیل تا جایی است که سال گذشته آمریکا علت خروجش را از شورای حقوق بشر «جانبداری‌های نهادینه» شورای حقوق بشر علیه اسرائیل دانست و همچنین این شورا را به "خصوصیت بی پایان" با رژیم صهیونیستی متهم کرد. در پایان باید گفت، با وجود غیرقابل انکار بودن جنایت اسرائیل، سازمان ملل و سایر سازمان‌های مدعی حقوق بشر در مقابل این اقدام سکوت کرده‌اند و تنها ناظران این عرصه بودند که متأسفانه جز تماشای نقض حقوق بین‌الملل از سوی رژیم صهیونیستی، اقدام مؤثری را که ذاتاً و برحسب وظیفه بر عهده‌شان گذاشته شده است، انجام نداده‌اند و بدین سان ما شاهد درد و رنج هزاران انسان از زن و مرد گرفته تا کودکان بی‌گناه در نوار غزه هستیم.

نقض فاحش قواعد آمره حقوق بین‌الملل و در زمره جنایات بین‌المللی است. طبق موازین و مقررات حقوق بین‌الملل، از جمله قواعد عرفی، کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو و پروتکل‌های الحاقی به کنوانسیون‌های مزبور و همچنین، قواعد حقوق بشردوستانه بین‌المللی، رژیم صهیونیستی مرتکب نقض فاحش و جدی مقررات مذکور شده است. بر اساس قواعد حقوق عرفی و عهدنامه بین‌المللی، مرتکبین و ناقضین این مقررات می‌بایست به علت ارتکاب به جنایات جنگی، جنایت علیه بشریت و نسل‌کشی بازداشت، محاکمه و مجازات شوند.

با وجود اینکه شورای حقوق بشر همواره تلاش کرده است، مواضع صریحی در مورد اقدامات جنایتکارانه و ضد حقوق بشری اسرائیل اتخاذ کند، به طوری که گزارشگران ویژه شورا از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۲ به طور مداوم ۱۵ گزارش در مورد اسرائیل ارائه داده‌اند و همچنین شورای حقوق بشر بالغ بر ۳۵ قطعنامه طی نشست‌های عادی و ویژه علیه اسرائیل به تصویب رسانده است و همچنین مجمع عمومی سازمان ملل متحد با تصویب ۶ قطعنامه پیاپی در تاریخ ۳۰ نوامبر ۲۰۱۸، نقض حقوق بشر و احداث غیرقانونی واحدهای یهودی‌نشین جدید در سرزمین‌های اشغالی فلسطین توسط دولت اسرائیل را محکوم کرده است. به طوری که اسرائیل در سال ۲۰۱۸ به دلیل نقض حقوق بشر در سرزمین‌های اشغالی فلسطین در رده اول کشورهای دارای بیشترین میزان محکومیت توسط سازمان ملل متحد قرار گرفت و اخیراً نیز در چهلمین نشست شورای حقوق بشر در ۴ فورددین ۱۳۹۷ در ادامه انتقادات و محکومیت‌های بین‌المللی رژیم صهیونیستی، شورای حقوق بشر سازمان ملل ۵ قطعنامه علیه این رژیم تصویب کرد و به اقدامات رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان به شدت انتقاد کرد و حمایت خود را از تشکیل کشور

زمان تأسیس تاکنون جنایات زیادی را در سرزمین‌های اشغالی فلسطین مرتکب شده است. اسرائیل از ابتدای پیدایش و حضور در فلسطین، در کنار تمام مسائل نظامی و خشونت‌های به کار گرفته در برابر مسلمانان سرزمین‌های اشغالی، به صورت گسترده به نقض حقوق بشر نیز یافشاری داشته است. به طوری که رژیم صهیونیستی در تهاجمات خود علیه غزه با حمله به ساختمان‌های مراکز بهداشت، بیمارستان‌ها، حمله به خانه‌های مسکونی و تخریب تعداد زیادی از آن‌ها، تدارک حملات کور علیه منازل و مکان‌های غیرنظامی به ویژه کودکان و زنان، حمله به مساجد که مردم غیرنظامی در آن پناه می‌گیرند، حمله به ساختمان‌های بسیاری در شهر غزه، استفاده از سلاح‌های ممنوعه، بمب‌های خوشه‌ای و فسفری و... مرتکب جنایت جنگی شده است.

نکته حائز اهمیت این است که در قوانین بین‌المللی، قواعد بنیادینی وجود دارند که از آن‌ها به «قواعد آمره» تعبیر می‌شود و از جمله اصولی که به عنوان قاعده آمره، مورد پذیرش جامعه بین‌المللی قرار گرفته عبارت‌اند از: اصل عدم توسل به زور و ممنوعیت تجاوز، اصل حق ملت‌ها در تعیین سرنوشت خود و اصل رعایت حقوق بین‌الملل بشردوستانه می‌باشد، زیر پا گذاشتن قواعد آمره و اصول شناخته شده بین‌المللی، نقض فاحش حقوق بین‌الملل محسوب شده و مسئولیت بین‌المللی و بعضاً مسئولیت کیفری را به همراه خواهد داشت. بنابراین باید گفت تجاوز و حمله رژیم صهیونیستی به مردم غزه، بدون تردید

قشونی-کارشناس ارشد علوم سیاسی
رژیم صهیونیستی در تهاجمات اخیر خود به نوار غزه به نوزادان و جنین‌های چند ماهه در شکم مادر هم رحم نکرد و در این حملات بیش از ۲۷ فلسطینی به شهادت رسیدند و مساجد، مدارس، پایگاه‌های آموزشی، برج‌های مراقبت، سازمان‌های رسانه‌ای، واحدهای مسکونی و... مورد حمله قرار گرفتند.

در تاریخ ۲۴ ژوئیه ۱۹۲۲ قیمومیت انگلستان بر فلسطین رسماً توسط شورای «جامعه ملل» به تصویب رسید. در تاریخ ۲۹ نوامبر ۱۹۴۷ مجمع عمومی سازمان ملل متحد با صدور قطعنامه‌ای فلسطین را به سه قسمت تقسیم کرد. ۴۳ درصد آن را در اختیار عرب‌ها و ۵۶ درصد آن را در اختیار یهودیان و بیت‌المقدس را نیز بین‌المللی اعلام کرد. زمانی که قیمومیت بریتانیا بر فلسطین در ۱۵ می ۱۹۴۸ به پایان رسید، صهیونیست‌ها شورای موقت حکومتی را مرکب از ۳۸ عضو تأسیس کردند که به نوبه خود یک کابینه ۱۳ نفره را انتخاب کردند. در همان روز «دیوید بن گوریون» که بعداً مقام نخست‌وزیری و وزارت دفاع را به عهده گرفت، تشکیل دولت را اعلام کرد. بلافاصله بعد از این اعلام، دولت‌های ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی، اسرائیل را به رسمیت شناختند، بدین ترتیب اسرائیل رسماً در سال ۱۹۴۸ میلادی تأسیس شد. درست هم‌زمان با تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر، اعلامیه‌ای که مجمع عمومی سازمان ملل متحد سه سال پس از تأسیس با هدف برقراری تضمین حقوق و آزادی‌های برابر برای همه مردم جهان آن را تصویب کرد.

حال بیش از هفتاد سال از تصویب این اعلامیه و تأسیس رژیم صهیونیستی می‌گذرد و اکنون زمان خوبی برای ارزیابی تأثیرگذاری اعلامیه حقوق بشر در تضمین اجرای حقوق بشر برای مردم جهان می‌باشد. پر واضح است، رژیم صهیونیستی اسرائیل از

نامه ۲۰۰ نفر از علمای اهل سنت به سازمان ملل در محکومیت اعدام‌های اخیر عربستان

درستی رسیدگی می‌شد و از ساز و کارهای لازم نظارتی بهره می‌گرفتید چه بسا شاهد تکرار این جنایات نبودیم. ما جمعی از علما و مدرسان مدارس علوم دینی اهل سنت در جمهوری اسلامی ایران، ضمن محکوم کردن این جنایت و اعلام انزجار، همه وجدان‌های بیدار و به خصوص ناظران و مسؤولان سازمان ملل و در رأس آن، جناب‌عالی را به عنوان دبیرکل آن سازمان، به اعتراض مؤثر و اعلام محکومیت این جنایت هولناک فرا می‌خوانیم و انتظار دارد بنا به مسؤولیت مهمی که دارید از ساز و کارهای لازم برای تحقیق دقیق و مستقل درباره این جنایت اخیر و سایر موارد، بهره‌گیری تا مانع تکرار چنین فجایی در آینده شویم. جمعی از علمای اهل سنت جمهوری اسلامی ایران

پیش گرفتن سیاست اختناق و نقض آشکار حقوق شهروندان و نیز دخالت در کشورهای منطقه و ایجاد تفرقه در بین اقوام و مذاهب، کژراهه‌ای در پیش گرفته و با تکیه بر دلارهای نفتی دست به هر جنایتی می‌زند که از جمله آن‌ها قتل فجیع خبرنگار منتقد و معتدل سعودی، جمال خاشقچی است که به گونه‌ای دهشتناک ابتدا کشته و سپس پیکرش را قطعه قطعه کردند و به افکار عمومی دنیا و سازمان‌های بین‌المللی دروغ گفتند.

در کشاکش این ماجرا بوده که اینک به این جنایت تازه دست زده‌اند! خاطرنشان می‌سازد پیشتر که شیخ باقر النمر را به شهادت رساندند. اعتراضی از سوی علمای اهل سنت ایران، خدمتتان ارسال کردیم که متأسفانه مورد اعتنا و توجه لازم از سوی جناب‌عالی قرار نگرفت. اگر آن هنگام به

دبیرکل محترم سازمان ملل متحد جناب آقای آنتونیو گوترش با اهدای سلام همانگونه مستحضرد متأسفانه در چند روز اخیر ده‌ها نفر از شهروندان بی‌گناه عربستانی به بهانه اتهامات واهی تروریستی توسط دولت عربستان به شیوه قرون وسطایی گردن زده شده‌اند! دولت این کشور مدعی شده که این افراد، افکار تروریستی داشته و باندهای ترور را با هدف ایجاد ناامنی ایجاد کرده بودند در حالی که ناظران و آگاهان، صحت مدعی سعودی‌ها را زیر سؤال برده‌اند. متأسفانه در برابر چشمان ناظران و افکار عمومی جهان، سازمان‌های ذیربط مسؤول مانند ملل متحد سکوت اختیار کرده‌اند! متأسفانه هیأت حاکم عربستان با در

بیش از ۲۰۰ نفر از علمای شاخص اهل سنت کشور اعم از نمایندگان مجلس خبرگان رهبری، ائمه جمعه و جماعات، مدرسین و مدیران مدارس علوم دینی اهل سنت، اعضای شورای افتا و همچنین اعضای شورای برنامه‌ریزی مدارس علوم دینی اهل سنت کشور در پی‌گردن زدن ده‌ها تن از شهروندان بی‌گناه عربستانی توسط دولت این کشور و سکوت نهاد‌های حقوق بشری بین‌المللی از جمله سازمان ملل متحد، طی نامه‌ای خطاب به دبیرکل این سازمان ضمن محکومیت شدید این اتفاق از وی خواستند موضعی مؤثر در این خصوص گرفته و حادثه مذکور را محکوم کند.

متن نامه علمای اهل سنت کشور خطاب به دبیرکل سازمان ملل متحد به شرح زیر است:

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دو هفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سیدهادی خسروشاهی

سرمدیر: سید محمود خسروشاهی

نشانی: قم / خیابان شهدا (مفناهی) / نبش ممتاز

تلفکس: ۰۲۶۳۷۷۴۱۴۳۳ صندوق پستی: ۱۳۶

سایت‌های مرکز

www.iscq.ir مرکز بررسی‌های اسلامی

www.khosroshahi.org استاد خسروشاهی

besatonline@gmail.com پست الکترونیکی

شماره‌های نشریه بهشت

از سال ۱۳۸۷ به بعد، در سایت مرکز

بررسی‌های اسلامی به نشانی:

www.iscq.ir

در دسترس می‌باشد

بررسی فعالیت چند مؤسسه پژوهشی فعال در حوزه علوم انسانی

منتقد المنافع فی شرح مختصر المنافع، دانشنامه قرآنی حج و سرزمین وحی، اصطلاح‌نامه فقه و فرهنگ‌نامه مؤلفان اسلامی نمونه‌هایی از تولیدات پژوهشگاه با این رویکرد است. حجم انبوه تولیدات اینچنینی که عمدتاً درباره اندیشه اسلامی نوشته می‌شود و بنا دارد پلی بین سنت فکری اسلامی و جهان جدید بزند، این سؤال را به ذهن متبادر می‌کند که آیا به واقع این حجم آثار خوانده می‌شوند و اگر خوانده شوند، گفت‌وگویی برمی‌انگیزند؟ یا اینکه صرفاً گزاره‌هایی تک‌گویانه از میراث اندیشه اسلامی استخراج و در قالب کتاب منتشر شده که توان هم‌سخنی با بدنه علمی و اجرایی کشور را ندارد؟

◆ پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

این پژوهشگاه هم از همان نهادهایی است که به‌منظور تحقق علمی مبتنی بر آموزه‌های اسلامی تشکیل شده است؛ به‌گونه‌ای که نخستین فراز فلسفه وجودی خودش را «نظریه پردازی و توسعه مرزهای دانش در علوم انسانی براساس دیدگاه اسلامی و بومی» عنوان کرده است. تولیدات این پژوهشگاه در سال‌های ۹۶ و ۹۷ به ۷۳ عنوان می‌رسد. کتاب‌های این پژوهشگاه گویی از کلیشه متحدی تبعیت می‌کند: «فلان موضوع از دیدگاه اسلام». این کلیشه در عناوین کتاب‌ها پیداست: «اقتصاد خرد با نگاهی به مباحث اسلامی، پول و بانکداری با رویکرد اسلامی»، «علم النفس از دیدگاه اندیشمندان مسلمان»، «الگوی خلافت از دیدگاه اسلام»، «مبانی فلسفی تربیت اسلامی»، «زن در قرآن»، «مشروعیت حکومت در قرآن»، «رویکرد اسلامی به مدیریت رفتار سازمانی» و... بر این منوال هزاران کتاب می‌توان نوشت. کافی است مفهومی را بگیریم و به آن «از دیدگاه اسلام» اضافه کنیم و مجموعه آیات و روایات را با آن کلیدواژه ببینیم و گزاره‌هایی به هم متصل کنیم و حاصلش بشود «علم دینی»؛ غافل از آنکه «علم»، چه دینی و چه غیردینی، با مفهوم‌پردازی‌های خلاقانه مبتنی بر مسائل شکل می‌گیرد. پژوهش قبل مسأله، مفهوم‌زده می‌شود؛ آن‌هم نه مفهومی خلاقانه، بلکه تکرار مکررات و کلی‌گویی‌های خسته‌کننده. البته، این تکرار حرف‌های کلی صرفاً مختص به پژوهشگاه حوزه و دانشگاه نیست و تولیدات مراکز پژوهشی دیگر هم عمدتاً گرفتار این آفت هستند.

◆ مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

این مؤسسه هم با هدف پاسخگویی به نیازهای علمی و عملی دنیای جدید از گنجینه تفکر اسلامی تشکیل شده است. صرف‌نظر از کتاب‌های کلاسیک این مؤسسه با موضوعاتی مانند آموزش فلسفه، موضوع کتاب‌های دیگر بین مباحث نظری بسیار عمیق و مباحث عملی بسیار کاربردی در تناوب است. درواقع، با کشکولی از آثار مختلف در حوزه‌های گوناگونی مانند اقتصاد و روان‌شناسی و مهدویت و بهداشت و معرفت‌شناسی و تاریخ و فلسفه مواجهیم.

می‌تواند ویتیرینی برای دغدغه‌های این پژوهشگاه باشد. هرکدام از آثار تقریباً به هدفی مشخص ارجاع دارد. شاید مهم‌ترین کتاب جدید پژوهشگاه، کتاب «فقه هسته‌ای» باشد که به‌کوشش آیت‌الله ابوالقاسم علی‌دوست گردآوری شده است. یکی از حوزه‌های مهم دانش که دست پژوهشگران مسلمان را برای پاسخگویی به نیازهای زمان بازمی‌کند، حوزه «فقه مضاف» است که چند سالی است رونق نسبی گرفته است. این کتاب حاصل دغدغه اندیشه‌ورزان فقه اسلامی برای پاسخ به مسائل مربوط به انرژی هسته‌ای و استفاده‌های نظامی یا صلح‌آمیز آن است. پژوهشگاه پیش‌ازین تولیدات دیگری در زمینه فقه مضاف داشته است. همچنین، حوزه «فلسفه مضاف» هم دیگر حوزه‌ای است که پژوهشگاه به آن به‌صورت جدی ورود کرده است. «اندیشه‌وران شیعی و عرفان ابن‌عربی» نام کتابی دیگر از این نشر مؤسسه است. یکی از اهداف پژوهشگاه، بازشناسی موارث حکما و دانشمندان سلف اسلامی است که این کتاب در همین رابطه به قلم آقای حسین شکرابی نوشته شده است. کتاب «آرای اخلاقی ملاصدرا» نیز یکی دیگر از کتاب‌هایی است که با این هدف به رشته تحریر درآمده است. کتاب «گفتمان امنیتی آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران» هم به یکی دیگر از اهداف پژوهشگاه مرتبط است که عبارت است از: رفع نیازمندی‌های نظری جمهوری اسلامی. البته اینکه کتاب‌های منتشرشده چه کیفیتی دارند و سرنوشت چنین کتاب‌هایی در بروکراسی علم چه می‌شود و آیا تصمیم‌گیران نظام از آن استفاده می‌کنند، گزارش مفصل و جداگانه‌ای می‌طلبد. درضمن، پژوهشگاه مؤسسه‌ای زیرمجموعه با نام «کانون اندیشه جوان» دارد که کتاب‌های عمومی‌تری برای ارتقای فرهنگ و اندیشه جوانان و به‌ویژه دانشجویان منتشر می‌کند.

◆ پژوهشگاه علوم و فرهنگی اسلامی

این پژوهشگاه وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم است و سبقه حوزوی آن بسیار پررنگ است و عمده اعضای آن از روحانیان هستند. این پژوهشگاه خیلی پرکار است و ۷۴ عنوان کتاب فقط در سال ۹۷ منتشر کرده است. از نظر اهداف، بسیار به پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی شباهت دارد و پژوهشکده‌های متعددی دارد که البته معلوم نیست فایده این تقسیم‌بندی‌های پژوهشکده‌ها چیست. این تنوع بیش از هر چیز به تبیین و تولید «علم دینی» ارجاع دارد. گاهی موضوعات برخی کتاب‌ها تا مسائل ریز فقهی، مانند «مالکیت فضای محاذی زمین» پیش می‌رود و گاهی هم موضوعات کلی، مانند «آراستگی براساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت» محور کتاب‌ها می‌شود. رویکرد پاسخ به شبهات در بسیاری از تولیدات این نهاد قابل مشاهده است. یکی دیگر از پروژه‌های پژوهشگاه دایره‌المعارف نویسی است. دانشنامه قرآن کریم (ویژه نوجوانان)،

بعثت: «صبح‌نو» در کاری ارزنده، آثار و فعالیت‌های چند مؤسسه پژوهشی علوم انسانی را بررسی کرده است که در ادامه می‌خوانیم. این مؤسسات با چند معیار ویژه برگزیده‌اند؛ اول اینکه این مؤسسات دانشگاهی (به معنای کلاسیک کلمه) نباشند و مؤسسه‌ای پژوهشی با مأموریتی خاص باشند. با این معیار پژوهشگاه‌ها در اولویت قرار می‌گیرند. دیگر اینکه این پژوهشگاه‌ها در رسالت تحول در علوم انسانی یا علم دینی شریک باشند. نشریه بعثت آماده دریافت و چاپ توضیحات مؤسسات مورد نقد می‌باشد.

◆ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

این پژوهشگاه در سال ۱۳۶۹ با نام «مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی» تأسیس شد که بعدها به نام «پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» تغییر نام داد. این پژوهشگاه پژوهشکده‌های متعدد و متنوعی دارد که این امر در عناوین گوناگون کتاب‌های منتشرشده‌اش نمایان است؛ پژوهشکده‌هایی مانند زبان و ادبیات، علوم تاریخی، مطالعات اجتماعی، اقتصاد و مدیریت، اندیشه سیاسی و انقلاب و تمدن اسلامی، حکمت معاصر، اخلاق و تربیت، فرهنگ معاصر، مطالعات فرهنگی و ارتباطات و مطالعات قرآنی. به‌سختی می‌توان تمایزی هویتی برای این پژوهشگاه و همچنین تولیدات متنوع آن پیدا کرد؛ جز آنکه به‌طور کلی با هدف توسعه و تعمیق پژوهش فعالیت می‌کند. این عام‌بودن رسالت پژوهشگاه در اساسنامه پژوهشگاه قابل‌ردیابی است. در اساسنامه، اهداف پژوهشگاه با عباراتی نظیر «توسعه و تعمیق پژوهش»، «بازآفرینی، توسعه و معرفی دستاوردهای تمدن ایرانی-اسلامی»، «آموزش، ترویج و کاربردی کردن دستاوردهای پژوهشی»، «زمینه‌سازی برای تبادل دانش و گفت‌وگوی فرهنگی-تمدنی» و «آموزش و تربیت نیروهای متخصص در حوزه فعالیت‌های پژوهشی» ذکر شده است. صرف‌نظر از امیال و علایق شخصی مدیران و اعضا، به‌نظر می‌رسد رسالت تمایزی برای پژوهشگاه وجود ندارد؛ به‌همین دلیل شاهد تولیدات پراکنده‌ای هستیم. عناوین تازه‌انتشار یافته پژوهشگاه این نکته را نشان می‌دهد: «عقلانیت نوین در چین»، «امر مطلق: مطالعه‌ای در فلسفه اخلاق کانت»، «میان‌رودان باستان در سپیده‌دم تمدن»، «پژوهشی درباره شعر جاهلی»، «رتوریک»، «دیوان سیف اسفرنگ»، «اسنادی از مرکز اسناد فرهنگی آسیا»، «استعاره و شناخت» و... قطعاً در این میان، تولیدات خوب و مسأله‌مندی وجود دارد؛ اما اینکه پژوهشگاه و تولیداتش دقیقاً به کدام سمت حرکت می‌کند، مشخص نیست.

◆ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

این پژوهشگاه تا حد زیادی تکلیفش با خودش مشخص است. این موضوع هم از اهداف درج‌شده پژوهشگاه مشخص است و هم از تولیدات آن. صرف‌نظر از تولیدات گذشته این پژوهشگاه، محصولات جدیدش

از میان بعضی کتاب‌های جدید، برخی از تولیدات مانند کتاب «بحران خاموش؛ واکاوی جامعه‌شناختی علل فرهنگی اجتماعی کاهش باروری در ایران» سعی کرده که به افق مسأله‌محوری نزدیک شود؛ اما اپیدمی مهلکی چنین کتاب‌هایی را عقیم می‌کند. نگاه گزاره‌زده که به جای توجه به متن مسأله و مفهوم‌پردازی خلاق، سعی می‌کند هر گزاره‌ای را مرتبط با موضوع کتاب جمع‌آوری کند و بدون اولویت‌بندی خاصی آن‌ها را دسته‌بندی کند، بدون اینکه بتواند ایده محوری خودش را توضیح دهد و راه‌حل نهایی را در یک جمله خلاصه کند. کتاب‌هایی هم از این مؤسسه رنگ کلامی دارد و به‌دنبال پاسخ به شبهات است. باوجوداین، شاید بتوان کتاب «مبانی علوم انسانی اسلامی از دیدگاه آیت‌الله مصباح یزدی» را در حکم معرف پژوه فکری مؤسسه دانست. این کتاب که به‌تازگی منتشر شده، مبانی معرفت‌شناختی، مبانی هستی‌شناختی، مبانی کلامی، مبانی انسان‌شناختی، مبانی ارزش‌شناختی، مبانی دین‌شناختی و مبانی روش‌شناختی علوم انسانی اسلامی را توضیح می‌دهد.

تیراژ کتاب‌های اندیشه‌ای به‌طور کلی بسیار اندک است. بعضی کتاب‌ها چاپ افست نمی‌شوند و به چاپ دیجیتال فقط ۲۰۰ نسخه چاپ می‌شوند. این کتاب‌ها کجا می‌روند و به‌دست چه کسانی می‌رسند؟ اگر فضای فکری علوم انسانی و اسلامی نیاز به این تعداد عناوین کتاب دارد؛ چرا مشتری کتاب‌ها این قدر کم است که ۱۰۰۰ نسخه هم به فروش نمی‌رسد که چاپ افست برای ناشر بصرفد؟ گویی مؤسسات پژوهشی رسالتی فارغ از این دارند که آثارشان به درد بخورد. این آثار انبوه برای بایگانی تولید می‌شوند، نه برای تحول در علوم انسانی. البته، این به آن معنا نیست که هیچ اثر باارزشی تولید نمی‌شود؛ بلکه حرف بر سر روندی است که مؤسسات پژوهشی قبل مسأله در پیش گرفته‌اند. مرکز پژوهش‌های علوم انسانی صدا، انجمن حکمت و فلسفه، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، مجمع عالی حکمت اسلامی و... هم از این آفات به‌دور نیستند.